

Najboljši navdušujejo z donosom na kapital

Jure Ugovšek

28.05.2014 00:01 / Finance 102/2014

0

0

Med najboljšimi prevladujejo izvozniki v tuji lasti

Med prvimi desetimi podjetji na lestvici najuspešnejših je kar sedem takšnih, ki več kot 90 odstotkov prihodkov od prodaje ustvarijo na tujih trgih. Z izjemo prvih dveh podjetij na lestvici - Krke in Rika - v prvi petini prevladujejo družbe v tuji lasti.

Farmacija

Krka in Lek s prvim in tretjim mestom dokazujeta velik pomen panoge v slovenskem gospodarstvu. *Foto: Shutterstock*

Farmaceutska velikana tradicionalno najbolj dobičkonosna

Novomeška farmacevtka Krka se je še šesto leto zapored uvrstila na vrh največjih slovenskih podjetij. Svojo prednost pred zasledovalci povečujejo zaradi največjega dobička in posledično vse večjega kapitala. Lahko si privoščijo investicije, ki jih financirajo kar iz tekočih oziroma preteklih dobičkov, posledica tega pa so tudi vse večja sredstva. Največja slovenska generična družba že vrsto let slovi po svoji veliki dobičkovni marži, in to v panogi, ki se že tako ponaša z razmeroma veliko maržo EBIT. Lani jo je medletno povečala za kar tri odstotne točke, in sicer s 15,9 na 19,1 odstotka dobička pred davki

in obrestmi, merjeno v enoti prihodka od prodaje.

Kot je pred mesecem dni v intervjuju za rubriko Izvozniki.si (**Jože Colarič: V zahodni Evropi se trg generičnih zdravil izjemno razvija**) povedal predsednik uprave Krke Jože Colarič, je težko dosegati rast in ohranjati maržo, zaradi velikih pritiskov na zniževanje cen, na domačem trgu in tudi na vseh drugih trgih. »In potem moraš toliko več fizično narediti in prodati, da kompenziraš znižanje cen. Če pa hočeš še malo zrasti, moraš prodati še toliko več. Seveda pa nismo le mi v položaju, ko nam oblasti cene znižujejo, s tem se spopadajo tudi tekmeci. In tudi ti si prizadevajo kompenzirati znižanje cen in rinejo na trg z večjimi količinami, povedano poenostavljeno,« je tedaj pojasnil Colarič. Lani se je v takšnih razmerah družba odlično znašla, navdušuje pa tudi marža EBIT prvega letošnjega četrletja. Ta je na ravni matične družbe znašala kar 21,3 odstotka, medtem ko je v istem lanskem obdobju obsegala 19,3 odstotka. Se pa to ni izrazilo v čistem dobičku. Ta je medletno upadel za 16 odstotkov, kar je predvsem posledica ukrajinsko-ruske krize in upada vrednosti rublja in grivne.

Elektropredelovalna industrija

Družbi Danfoss Trata in BSH Hišni aparati sta z velikimi donosi bisera industrije. *Foto: Thinkstock*

Pomen farmacevtske industrije v slovenskem gospodarstvu znova dokazuje ljubljanski Lek. Po dobičkovni marži družba sicer ni tako uspešna kot novomeški tekmeč, dosega pa veliko medletno rast prihodkov od prodaje, in sicer kar 12,9-odstotno, medtem ko Krka 7,8-odstotno. Donos na sredstva je podoben in znaša 10 odstotkov pri obeh družbah, je pa Lek uspešnejši z vidika donosa na kapital, saj ima v sestavi financiranja nekoliko večji delež dolgov - čeprav še vedno zelo majhen za slovenske razmere - in posledično manjši delež kapitala v vseh virih financiranja. Tako Lek kot Krka močno presegata povprečno dodano vrednost na zaposlenega v Sloveniji. Ta pri 106 tisoč evrih v Krki in 100 tisoč evrih v Leku za približno 2,6-krat presega 39 tisoč evrov dodane

vrednosti na zaposlenega v slovenskem gospodarstvu.

Ob teh številkah znova razveseljuje podatek, da obe družbi ustvarjata nova delovna mesta z visoko dodano vrednostjo in visoko nadpovprečno plačo. Povprečno število zaposlenih v Krki se je lani povečalo za 12, na 4.460, v Leku pa kar za 203, na 2.819. Povprečna bruto plača v Leku je lani obsegala 3.135 evrov, v Krki pa 2.705. Oboje torej približno dvakratnik slovenskega povprečja.

Inženiring

Riko je lani povečal dobiček za kar 12-krat, rast napovedujejo tudi za letos. *Foto: Shutterstock*

Riko več kot podeseteril dobiček

Inženirinška družba **Riko** je lani na evro kapitala ustvarila kar 0,45 evra čistega dobička, kar je sedmi

najboljši rezultat med vsemi podjetji na lestvici. To je posledica lanske izrazite rasti čistega dobička. Tega so lani povečali za kar 12-krat, na 6,4 milijona evrov, v družbi pa pričakujejo, da bodo letos še uspešnejši in dosegli 6,9 milijona evrov. In od kod takšna uspešnost? Kot pojasni **direktor Rika Janez Škrabec**, so v nasprotju z nekaterimi tekmeci, ki so v času gospodarske rasti sprejemali tvegane odločitve in se prezadolževali, sami v krizo vstopili brez dolga. V letu 2014 napovedujejo 3,8-odstotno rast prihodkov od prodaje. »Motivi za takšno napoved izvirajo iz tekočih poslov - vsak naš projekt traja od dve do štiri leta - ter novih pogodb. Vse to nas opogumlja, da optimistično napovedujemo stanje v prihodnjem letu,« pojasni **Škrabec**.

Dodaja, da ukrajinska kriza zanje ne pomeni prevelikega tveganja. »Naša dejavnost je namreč razpršena, kar pomeni, da nismo odvisni ne od posameznega trga ne od posamezne dejavnosti. Izkušnje, ki smo jih pridobili na trgih nekdanje Sovjetske zveze, nas učijo, da se slovenska podjetja prav tu v težkih razmerah znajdejo veliko bolje kot naši zahodni tekmeci,« še pravi direktor in solastnik druge najuspešnejše družbe na lestvici TOP 101.

Kovinskopredelovalna industrija

Podjetji LTH Ulitki in Livar blestita po medletni rasti prihodkov od prodaje. *Foto: Irena Herak*

Biseri elektropredelovalne in kovinskopredelovalne industrije

Med uspešnejšimi podjetji na lestvici TOP 101 jih najdemo kar nekaj iz elektropredelovalne industrije. V prvi deseterici sta kar dve takšni, in sicer Danfoss Trata ter BSH Hišni aparati. Družbi se vztrajno uvrščata med najboljšo deseterico najuspešnejših družb TOP 101. Danfoss predvsem po visoki dodani vrednosti na zaposlenega (ta je lani znašala 99 tisoč evrov), BSH Hišni aparati pa po ogromnem donosu na kapital (56 odstotkov) in sredstva (31,5 odstotka).

V prvi deseterici najdemo še dve podjetji kovinskopredelovalne industrije, in sicer na devetem in

desetem mestu LTH Ulitke in Livar. Družbi sta lani blesteli predvsem po medletni rasti EBITDA in prihodkov od prodaje.

TOP 101 - največji

Krka šestič zapored na vrhu lestvice največjih

Jože Colarič, Krka *Foto: Jure Makovec*

Novomeška proizvajalka zdravil je še šestič zapored osvojila vrh lestvice TOP 101 največjih, in sicer podobno prepričljivo, kot ji to uspeva že vsa zadnja leta. Tako kot na lestvici za poslovno leto 2012 je tudi tokrat prikazala pete največje prihodke med slovenskimi družbami, kar je bila najslabša uvrstitev farmacevtske družbe po posamičnih kazalnikih. Kot je že v navadi, ji po dobičku (tako čisti dobiček kot

EBITDA) v Sloveniji ni para, po kapitalu jo po prenosu infrastrukture na Dars premaguje le upravljavec slovenskega avtocestnega omrežja, po sredstvih pa poleg omenjene družbe še Mercator. Se je pa Krki s povečanjem števila zaposlenih uspelo vzdigniti na tretje mesto največjih zaposlovalcev v državi. Lani je to mesto na lestvici zasedala družba Gorenje, ki je letos po številu zaposlenih zdrsnila na četrto mesto.

Matjaž Knez, Dars *Foto: Aleš Beno*

Na prvih treh mestih na lestvici ni sprememb. Družba Mercator si je lani sicer pripojila hčerinsko družbo M Tehnika, s čimer je povečala prihodke od prodaje in se utrdila kot največja zaposlovalka v državi. Se pa ob izgubah tako kapital kot sredstva Mercatorja topijo. Za vrat ji diha že matična družba HSE, predvsem zaradi lanskega velikega čistega dobička. Ta je bil s 87 milijoni tretji največji v državi. Družba je kljub upadu

prihodkov povečala čisti dobiček, predvsem zaradi marže. To je verjetno posledica cenejšega odkupa električne energije od hčerinskih družb.

Toni Balazič, Mercator Foto: Urban Štebljaj

TOP 101 - najboljši

Riko za las zaostal za Krko

Krka je na lestvici najboljših (metodologijo objavljamo na strani 15) zaradi svoje velikosti za las premagala inženirinsko družbo **Riko**. Novomeški farmacevt je lani prikazal kar 26-odstotno rast EBITDA ob skoraj osem odstotni rasti prihodkov od prodaje. Tako je povečal EBIT dobičkovno maržo na 19,1 odstotka, še vedno pa v Novem mestu navdušujejo z visoko dodano vrednostjo. Ta je pri 106

tisoč evrih skoraj trikratnik slovenskega povprečja.

Jože Colarič, Krka Foto: Jure Makovec

Na drugo mesto se je uvrstil **Riko**, ki je medletno povečal prihodke za kar 44 odstotkov. Opazili so tudi ogromno rast dobička pred davki, amortizacijo in obrestmi. Te so medletno povečali za 70 odstotkov, na 10,4 milijona evrov.» Odločitev, ki smo jo v **Riku** pred leti sprejeli, da svojo dejavnost razširimo tudi z inženiringom na področju okoljevarstva in energetike, se je izkazala kot strateško pravilna. Tudi zato smo se razvili v eno največjih inženirinskih podjetij v Sloveniji. Veliko rast pripisujem aktivnostim na področju okoljevarstva in energetike, krepitvi položaja na trgih nekdanje Sovjetske zveze, odlični kadrovski sestavi ter konservativni politiki vodenja,« razloge za rast pojasnjuje **Janez Škrabec**, direktor in solastnik Rika.

Povezava: <http://www.finance.si/8803217/Najbolj%C5%A1i-navdu...>

Doseg: 231.945

Država: Slovenija

Janez Škrabec, Riko *Foto: Aleš Beno*

Na tretje mesto najuspešnejših se je uvrstila ljubljanska farmacevtska družba Lek, ki se podobno kot Krka ponaša z visoko dodano vrednostjo. Imajo nekoliko manjšo maržo EBIT (12,1) kot Krka, a večjo medletno rast prodaje (12,9).

